

TILINPÄÄTÖS 31.12.2021

Tilikaudelta 01.01.2021 - 31.12.2021

KEHITTÄMISYHDISTYS
YLÄ-SAVON VETURI RY

Hallitus 24.3.2022 § 29
Kevätkokous 29.4.2022 § xx10

*Ylpeästi
yläsavolainen*

Sisällys

1 JOHDANTO VUOTEEN 2021	3
2 YHDISTYSTOIMINTA	3
3 LEADER-TOIMINTA	5
3.1 RAHOITETTUIEN HANKKEIDEN VAIKUTUKSET	6
4 LEADER-RYHMÄ ALUEENSA KEHITTÄJÄNÄ – VERKOSTOITUMINEN JA EDUNVALVONTA	8
5 TULOSLASKELMA.....	11
6 TASE VASTAAVAA	12
7 TASE VASTATTAVAA.....	12
8 LIITETIEDOT	13
9 LUETTELO KIRJANPIDOISTA JA AINEISTOISTA.....	14
10 ALLEKIRJOITUKSET	15

1 JOHDANTO VUOTEEN 2021

Kehittämissyhdystys Ylä-Savon Veturilla vuosi 2021 jatkui edellisen vuoden tapaan vilkkaana. Yritysten hankekoot olivat keskimäärin suurempia edellisvuosiin verrattuna, mikä selittyi osittain ELY:n maaseuturahaston tukivaltuuksien loppumisesta. Jaettavaa kehystä siirtyi vuodelle 2022 kesken jääneiden hankevalmistelujen vuoksi.

Toukokuun lopussa palautettiin Maa- ja metsätalousministeriöön Leader-strategian ensimmäisen vaiheen hakemus, josta saatiin palaute marraskuussa. Strategian valmistelu jatkuu tiiviinä koko alkukevään 2022. Veturilla oli töissä 3 kokoaikaista työntekijää sekä kaksi työharjoittelijaa.

Hallituksen kokouksia oli 10 ja jäsenet osallistuivat kokouksiin aktiivisesti niin paikan päällä kuin etäyhteydellä. Vuosi oli toiminnallisesti hyvin monipuolinen ja vilkas: strategian laadintaa, kotisivu-uudistusta, verkostotyön kehittämistä, osallistumista sidosryhmätilaisuuksiin, asiakkaiden hankkeiden valmistelua ja Veturin oman nuorisoleader-toiminnan suunnittelua. Kokoontumistilojen selvityshanke Ylä-Savossa tavoitti kyllä lähes 70 toimijaa.

2 YHDISTYSTOIMINTA

Jäsenet

Vuoden 2021 lopussa Veturin kokonaisjäsenmäärä oli 190, joista jäsenmaksun maksaneita 147 (77 %). Organisaatiojäseniä oli 115 ja yksityisiä 71. Kuusi jäsentä erotettiin kolmen vuoden peräkkäisen jäsenmaksulaiminlyönnin vuoksi ja kolme jäsentä irtisanoutui itse. Jäsenmäärä laski edellisvuodesta 3 jäsenen verran. Jäsenille lähetettiin Veturitiedote kahdesti sähköisenä ja kahdesti kirjepostilla. Jäsenmaksut lähetettiin maaliskuussa ja maksamattomille vielä uudelleen lokakuussa. Veturin vuonna 2019 aloitettu joulupuurotarjoilu jäsenille toteutettiin Iltalypsyn kokoustilassa Iisalmissa ja siellä kävi noin 30 jäsentä tai sidosryhmän edustajaa.

Kuva 1. Jäsenille ja sidosryhmille järjestetty joulupuurotilaisuus.

Hallitus 2021

Yhdistyksen puheenjohtajana jatkoi Harri-Pekka Luomi Pielavedeltä. Varapuheenjohtajaksi hallitus valitsi keskuudestaan Henri Huttunen Kiuruvedeltä. Hallituksessa aloitti neljä varsinaista ja neljä varajäsentä (Iisalmi, Lapinlahti, Vieremä ja Sonkajärvi) ja vuoden lopussa kolmen jäsenen kausi päättyi. Luomin puheenjohtajakausi päättyi joulukuussa. Syyskokous valitsi puheenjohtajaksi Henri Huttusen Kiuruvedeltä.

Nimi	Varajäsen	Mandaatti	Kunta
Eija Heilio	Heli Pironetti	Julkinen	Iisalmi
Ari Kaunisaho	Airi Kinnunen	Julkinen	Keitele
Henri Huttunen, varapj	Pasi Hyytiäinen	Yksityinen	Kiuruvesi
Kati Lundgren	Terhi Puustijärvi	Yksityinen	Lapinlahti
Seppo Ruotsalainen	Tuomo Niskanen	Yhdistys	Pielavesi
Riitta Mustonen	Päivi Laamanen	Yksityinen	Sonkajärvi
Tuula Kajaste	Ulla Miettinen	Yhdistys	Vieremä
Harri-Pekka Luomi, pj	Liisa Hyvärinen	Yksityinen	Pielavesi, kiertävä jäsenyys
Eila Sirviö	Kari Peltola	Yhdistys	Iisalmi, kiertävä jäsenyys

Kokoukset

Yhdistyksen kevätkokous pidettiin 29.4. lisälomassa ja syyskokous Sonkajärven Sukevalla 25.11. Molemmissa kokouksissa kuultiin hanke-esittelyjä.

Kuva 2. Veturin syyskokous Sukevalla hybridinä.

Veturin hallituksessa jatkettiin edellisvuoden hybridikokouksimallia, mikä turvaa hyvin kokousten päätösvaltaisuuden. Hallitus kokoontui 10 kertaa, joista yksi sähköpostikokous. Kokouksissa käsiteltiin yhteensä 148 pykälää. Hallituksen uusille jäsenille pidettiin perehdytyskoulutus ja syyskuussa koko hallitukselle strategiapäivä Vieremällä. Strategiapäivän yhteydessä tutustuttiin yhteen Veturin rahoittamaan yleishyödylliseen hankkeeseen sekä kahteen Veturin rahoittamaan yrityshankkeeseen. Hallituksen jäsenistä koostuva strategiar ryhmä kokoontui 8 kertaa hybridinä.

Pohjois-Savon Leader-ryhmien yhteinen hallituspäivä pidettiin Mansikka ry:n emännöimänä Rautalammin Kerkonkoskella 15.6.2022. Veturilta oli mukana seitsemän hallituksen jäsentä sekä kaksi henkilöstön edustajaa. Kaikkiaan päivään osallistui parikymmentä kolmen Leader-ryhmän hallitusedustajaa. Päivässä kuultiin nuorisohankkeiden esittelyä sekä tutustuttiin Kerkonkosken kanavaan ja Ruusun gallerian taidetyöpajaan.

Hallituksen itsearviointia uudistettiin ja uusi kysely toteutettiin Google Forms -kyselyllä. Vastauksia saatiin 11, mikä on paljon aiempaa enemmän (5 vuonna 2020).

Uudessa kyselyssä keskityttiin numeerisen arvioinnin sijaan arvioimaan mm. motivaatiotekijöitä, osaamista, kehittämistarpeita, henkilöstön toimintaa, hallituksen kokouksia ja antamaan avoimia palautteita. Veturin hallitus antoi koko hallituksen työskentelystä asteikolla 1-4 (välttävä-erinomainen) arvosanoiksi tasaisesti 3 ja

4. Ensimmäisen vuoden hallituslaiset kokivat pääsevänsä hyvin mukaan porukkaan.

Hallituksen jäseniltä kysyttiin heidän tuomaa erityisosaamista /-tuntemusta hallitustyöskentelyyn. Eniten osaamista on elinkeinoasioihin, yhdistystoimintaan sekä verkostoihin. Vähiten on kielitaito- ja kansainvälisyysosaamista.

Eniten kehittämistä toivotaan kokousten tiivistämiseen sekä etäosallistujien huomioimiseen. Avoimissa palautteissa kiiteltiin hyvää etukäteisvalmistelua ja kokousten tunnelmaa. Suurin osa hallituksen jäsenistä kokee Veturin pystyvän vaikuttamaan aidosti paikallisiin asioihin.

Hallituksen uusien jäsenten verkostot selvitettiin ja verkostot koottiin taulukkoon. Verkostoja hyödynnetään esimerkiksi verkottamisessa, yhteistyön lisäämisessä tai hankekyselyihin liittyvissä asiantuntijuutta vaativissa taustoituksissa.

Hallituksen entisten jäsenten sekä työntekijöiden kiinnostusta osallistua Veturin alumnitoimintaan selvitettiin sähköisellä kyselyllä. Kyselyn tulosten mukaisesti alumnitoiminta käynnistetään syksyllä 2022.

Henkilöstö

Toistaiseksi voimassa olevissa työsuhteissa ovat toiminnanjohtaja Minna Partanen ja hankeneuvoja Eveliina Markkanen. Työnjako työntekijöiden kesken on kuvattu laatuksikirjassa. Vuonna 2021 työsuhteessa oli hanketyöntekijä Päivi Koivuluoma, joka työskenteli KoKoontumistilojen selvitys Ylä-Savossa (KoSe) -hankkeelle 80 %:n työajalla ja Toimintaraha-hankkeelle 20 %:n työajalla. Veturilla oli lisäksi kaksi palkallista työharjoittelijaa: restonomiopiskelija Tuula Ruotsalainen, joka työskenteli Päivin apuna KoSe -hankkeessa sekä agrologiopiskelija Venla Aliranta, joka teki maatilojen sivuelinkeinoihin liittyvän selvityksen.

Kesäkuussa käynnistettiin rekrytointiprosessi nuorisosaaktivaattorin tehtävän täyttämiseksi. Elokuussa toiminnanjohtaja ja hankeneuvoja esittelivät työpaikkaa TE-livetilaisuudessa etäyhteyksin. Hakemuksia saapui 10 ja neljä hakijaa haastateltiin. Haastattelut pidettiin elokuun lopussa ja syyskuussa Veturin hallitus valitsi nuorisosaaktivaattoriksi Milla Korkiakosken Oulusta. Työ alkoi 2022 alusta.

Henkilöstön kehityskeskustelut puheenjohtajan kanssa pidettiin alkuvuodesta 2021. Henkilöstöllä on käytössä työhyvinvointiraha, 200 €/hlö, joka myönnetään niille työntekijöille, jotka ovat vähintään 6 kk työsuhteessa.

Kuva 3. Toiminnanjohtaja ja hankeneuvoja esittelevät Veturin toimintaa By lisalmi -tapahtumassa.

Hyvät käytännöt 2021

Virtuaaliset tapaamiset ja tilaisuudet

Teams-tapaamisia sidosryhmien ja yhteistyökumppaneiden kanssa on jatkettu vuoden 2020 tapaan säännöllisinä. Yhteydenpito etäyhteyksin on tehostanut vuorovaikutusta verkoston jäsenten kanssa.

Uutena toimintamallina toteutettiin muutaman yhteistyötahon kanssa yhteinen rahoitusinfo maakunnan Leader-ryhmien kanssa. Teamsilla toteutettu info tavoitti hyvin osallistujia, joten malli todettiin toimivaksi ja sitä jatketaan vuosittain.

Hanke-esittelyt aloitettiin osana hallituksen kokouksia. Esittelyssä oli sekä käynnissä olevia että päättyneitä hankkeita. Vuoropuhelua hanketoimijoiden kanssa pidettiin hyvänä.

ELYn Leader-asiantuntija otettiin mukaan hallituskouluukseen.

3 LEADER-TOIMINTA

Hallitus käsitteli vuonna 2021 yhteensä 39 hakemusta, joista myönteisen päätöksen sai 33 ja kuusi hylättiin. *Nuorisopainopisteeseen* rahoitettiin neljä hanketta, *Asukkaan hyvä arki* viisi ja *Elinvoimaa ja yrittäjyyttä* 30. Teemahankkeita oli käynnissä yksi, INTO – Intoa toimintaan opintomatkanhanke. Rahoituksen teemavuosi oli toimiva arki ja viihtyisä elinympäristö. Teemaan kohdistui viisi

Henkilöstön osaamisen kehittäminen. Kehityskeskustelujen yhteydessä molemmat työntekijät ilmaisivat opiskeluhaluutta. Asiaa valmisteltiin strategiaryhmässä ja viedään 2022 hallitukselle johtosääntöön kirjattavaksi. Henkilöstö osallistui etänä pidettyyn Excel-koulutukseen vuoden 2021 aikana.

Taloustilanne

Yhdistyksen taloustilanne on vakaa, eikä siihen ole tullut vuoden aikana muutoksia. Kassan riittävyys ja maksuvalmius ovat hyvät. Yhdistyksellä ei ole jäsenmaksujen lisäksi muita tuloja.

Toimintarahen maksuhakemus tehdään puolivuositain ja kuntarahat laskutetaan kesäkuussa. Toimintarahen maksuhakemuksilta on hyväksytty kaikki haetut kustannukset. Toimintarahassa on käytössä flat rate 24 -kustannusmalli, mikä on toiminut hyvin ja riittää kattamaan ns. yleiskustannukset. Yhdistyksen taloudesta ja seurannasta vastaa toiminnanjohtaja, kirjanpito ostetaan Talouspalvelu TiMa Oy:ltä.

Yhdistystoiminnan tavoitteet ja toteuma

Tavoite	Mittari	Seuranta/vastuu	To-teuma
Hallitusjäsenen ja toiminnanjohtajien alumnitoiminnan käynnistäminen	Alumnitoiminta	Strategiaryhmä	Kysely toteutettu, vastauksia 14 kpl → toiminta käynnistyy syksyllä 2022
Hallituksen itsearviointi	Uuden itsearvioinnin laatiminen ja toteutus	henkilöstö	Uusi itsearviointi laadittiin ja toteutettiin syksyllä 2021

yleishyödyllistä hanketta ja 25 elinkeinollista hanketta tai yritystukea. Rahoituskyselyjä kirjattiin 169, mikä oli hie-man edellisvuotta vähemmän.

Veturi rahoitti yhden alueiden välisen hankkeen sekä kaksi oman tuotannon hanketta. Veturi ei ole toteuttanut ELYn

maaseuturahaston, EMKR:n tai muiden rahastojen hankkeita.

Veturin rahoittamissa hankkeissa tehtiin vuonna 2021 yhteensä 896 tuntia talkootyötä, joka vastaa 13 440 € tai 0,47 htv:tä.

Kauden 2014–2021 rahoituksen jakauma painopisteittäin on esitetty alla taulukossa. Nuoriso-painopiste on reilusti tavoitetta (25 %) jäljessä muiden painopisteiden – erityisesti Asukkaan hyvä arki – ylittyessä (6 %).

Rahoituslinjaukset

Hallitus linjasi siirtymäkauden rahoituksen kohdistettavan nuorisopainopisteen hankkeisiin sekä yritystukiin ja elinkeinollisiin hankkeisiin. Jo aiemmin oli linjattu, että yhdistysten kokoontumistilojen rakentamisinvestointeja ei tueta, sillä Veturin omalla selvityshankkeella haluttiin selvittää tilojen määrää, käyttöastetta ja kuntoa, ja tämän perusteella suunnata jatkossa rahoitusta järkevästi koko alue huomioiden. Linjaukset vaikuttivat jonkin verran yleishyödyllisten hankkeiden määrään.

vuosi	PP1 Nuoret kpl	PP1 € eu-va	PP1 eu-val-ku	PP2 Hyvä arki kpl	PP2 € eu-val	PP2 eu-val-ku	PP3 Elinvoimaa ja yrittäjyyttä kpl	PP3 € eu-val	PP3 eu-val-ku
	20	569 137,99 €	733 609,65 €	47	1 621 024,45 €	2 086 737,44 €	114	1 648 030,31 €	1 757 458,95 €
2016	5	321 055,84 €	413 773,76 €	11	392 432,71 €	493 217,09 €	13	297 125,76 €	367 177,50 €
2017	2	14 357,06 €	17 946,33 €	6	282 615,40 €	402 675,00 €	14	291 312,22 €	291 312,22 €
2018	2	44 331,22 €	45 383,52 €	6	253 733,14 €	319 318,32 €	12	173 657,01 €	183 553,95 €
2019	3	21 004,80 €	26 256,00 €	12	317 010,96 €	362 122,40 €	15	190 471,85 €	190 471,85 €
2020	4	120 988,32 €	162 435,40 €	8	245 961,21 €	321 950,88 €	30	345 808,08 €	370 342,09 €
1-3/21	1	14 375,55 €	17 969,44 €	2	38 589,60 €	81 051,44 €	7	127 591,69 €	132 537,64 €
siirtymäkausi	3	33 025,20 €	49 845,20 €	2	90 681,43 €	106 402,31 €	23	222 063,70 €	222 063,70 €
%:a julkisesta eu-va-ku rahoituksesta	16 %			46 %			38 %		

Leader-tunnustuksilla arvostusta alueen toimijoille

Veturi palkitsee vuosittain ansioituneita Leader-toimijoita kahvittelutilaisuudessa hallituksen kokouksen yhteydessä. Leader-teko tunnustus jäi jakamatta vuonna 2021, koska se on jaettu MaaseutuGaalassa, jota ei koronan vuoksi järjestetty.

Vuoden Leader-Henkilönä palkittiin kunnanjohtaja Mika Suomalainen Vieremältä. Suomalainen puhuu aktiivisesti yläsavolaisen yhteistyön ja kumppanuuden edistämisestä. Hän toimii myös aktiivisesti ruohonjuuritason osallisuustyössä.

Teemahankkeista rahoitettu 165 toimenpidettä 119 eri toimijalle

Vuonna 2021 käynnissä oli INTO-teemahanke. Aikaisemmin on toteutettu viisi teemahanketta. Kaikkiaan kuudesta teemahankkeesta on rahoitettu 165 toimenpidettä 119 eri toimijalle. Hankkeista kaksi on kehittämishankkeita ja neljä investointihankkeita. Teemahankkeista on rahoitettu av-välineitä, ilmalämpöpumppuja, harrastusvälineitä, turvallisuutta tukevia välineitä, rakentamista,

Vuoden Leader-Yritys tunnustuksen sai Wallen Hovi Oy Kiuruvedeltä. Hotelli Peltohovin uudet yrittäjät ovat rohkeasti uudistaneet tiloja sekä toimintakonseptia. Yritys kehittää seudullista matkailua toimien tavoitteellisesti, kasvuhaluisesti ja uutta luoden.

Vuoden Leader-hanke tunnustus myönnettiin LC Viertäjät/Lapinlahti Parkour-hankkeelle. Laajassa yhteistyössä valmisteltu hanke toteutui suunnitellusti osallistaen runsaasti myös talkoolaisia. Hankkeen jälkeen radan kehittäminen jatkuu LC Viertäjien toiminnassa ohjaajien kouluttamisena.

tapahtumia ja opintomatkoja. Niillä on ollut suuri merkitys yhdistysten aktiivisuuteen, toiminnan laajenemiseen sekä uudistumiseen.

INTO-teemahankkeesta rahoitettiin opintomatkoja, mikä on ollut erittäin hankala toteutettava korona-aikana. Hanke muutettiin kotimaanmatkahankkeeksi ja sille haettiin jatkoaikaa vuoden 2022 loppuun. Vuonna 2021 muutama toimija ennätti toteuttaa matkan.

3.1 RAHOITETTujen HANKKEIDEN VAIKUTUKSET

Vuonna 2021 yrityksiä ja elinkeinollisia hankkeita käsiteltiin 30. Yritykset tavoittelevat alueelle 10 uutta työpaikkaa. Yritystukea myönnettiin kuudelle aloittavalle

yritykselle. Naisyrittäjien osuus on kasvussa ja erityisesti satsataan hyvinvointipalvelujen tarjonnan lisäykseen sekä kasvuun. Myös matkailua tukevia yrityksiä aloitti

toimintansa. Kaikkiaan rahoituspäätöksillä hyväksytyjen hankkeiden kokonaiskustannukset ovat 1,22 meur.

Vuonna 2021 päättyi paljon hankkeita. Yritystuista lopputuotteen päätöksen sai 16, muutospäätös tehtiin kolmelle yritykselle hankkeiden jatkamiseksi ja hylättyjä päätöksiä kuusi. Kaksi käynnissä ollutta yrityshanketta jäi kesken.

Suurin osa päättyneistä yrityshankkeista koski investointeja, joilla tehostettiin yritysten toimintaa, laajennettiin palveluvalikoimaa sekä luotiin täysin uutta liiketoimintaa, tuotteita ja palveluja. Myös uusia tuotantomenetelmiä on otettu käyttöön. Päättyneet hankkeet edustavat laajasti eri toimialoja palvelusektorilta matkailuun ja maatalouteen.

Yritystukien vaikutus alueen elinvoiman ja vetovoiman tukemisessa on suuri. Yritystukien vaikutukset konkreettisesti näkyvät nopeastikin uusina työpaikkoina, liikevaihdon kasvuna tai uusina tuotteina ja palveluina. Koko kauden aikana on myötävaikutettu 35,5 uuden työpaikan syntymiseen. Pääosa työpaikoista on miestyöpaikkoja (77 %). Tukea saaneiden yritysten liikevaihto on kasvanut 24 % ja elinkeinotoiminnan tulos 38 %. Erityisesti

Yleishyödylliset hankkeet

Vuonna 2021 myönteisen tukipäätöksen sai seitsemän yleishyödyllistä hanketta sekä yksi yritysryhmä. Hankkeista neljä oli investointihankkeita ja kolme kehittämissankkeita. Investointihankkeista kolme suuntautui harrastustoiminnan kehittämiseen ja yksi energiatehokkuuden parantamiseen.

Suurin yksittäinen rahoitettu hanke oli kaksivuotinen Keiteleen Yhdistysten talo -hanke, jossa mm. kehitetään laajasti eri sektoreiden välistä yhteistyötä, järjestetään kunnan omistamaan tilaan toimintaa, suunnitellaan ja järjestetään tapahtumia sekä kehitellään kesäkahvilatoimintaa. Vastaavanlaisia alueen yhteistyötä sekä yhteisöllisyyttä lisääviä kehittämissankkeita oli vuonna 2021 käynnissä myös Pielavedellä, Varpaisjärvellä ja Vieremällä. Korona-aika on ollut haastavaa yhteisöllisten hankkeiden toteutuksen kannalta, mutta hankkeet ovat keksineet luovia sähköisiä ratkaisuja sekä ulkoilmatapahtumia. Kylätalohankkeiden vaikutuksista voi mainita ainakin toimintaan osallistuvien yhteisöllisyyden kokemukset, yhteistyön ja verkostojen lisääntymisen sekä koetun hyvinvoinnin parantumisen.

Meneillään olevassa lisalmen kaupungin nuorille suunnatussa Pieniä ilmastotekoja-hankkeessa nuoret ovat saaneet keinoja ilmastoahdistuksen lieventymiseen konkreettisilla ilmastoteoilla. Lisäksi hanke on lisännyt

rakentamisinvestoinneilla on suoraa ja välillisiä vaikutuksia paikalliseen yrityskenttään, koska hankinnat tehdään pääsääntöisesti kotikunnasta ja lähialueilta.

Leader-yritystukien merkitys on paikallisesti suuri. Pienikin tuki otetaan kiitollisena ja merkityksellisenä vastaan. Yksinyrittäjät kertovat tuen merkityksen olevan henkisesti jopa suurempi kuin taloudellisesti. Tuen saaminen on osoitus siitä, että joku muukin kuin yrittäjä uskoo yritykseen ja sen kehittämissankkeihin. Leader-ryhmän kannustava apu neuvontavaiheessa sekä koko hankkeen ajan rinnalla kulkeminen koetaan tärkeäksi ja sitä arvostetaan.

Menestystarina

Yksi menestyneimmistä kokeilutukihankkeista on ollut Patio Group Oy Vieremällä. Kolme lentäjää jäi koronan myötä lomautetuiksi ja päättivät perustaa terassimoduuleja valmistavan yrityksen. Kokonaispakettia lisätarvikkeineen tarjoava yritys löysi markkinaraon oikeaan saumaan. Tuotteille on kysyntää ympäri Suomen sekä kuluttaja- että yritysmarkkinoilla. Kysyntä on niin suurta, että yritys palkkaa useita työntekijöitä tuotantoon. Yrittäjien tavoite on palata omiin töihinsä.

nuorisotoimen yhteistyötä muihin alueen nuorisotoimintoihin, hankkeisiin, oppilaitoksiin sekä yrityksiin.

Monet vuonna 2021 käynnissä olevat tai päättyneet hankkeet parantavat alueen harrastus- ja luontoliikuntamahdollisuuksia. Täysin uutena harrastuspaikkana saatiin lisalmeen rata ampumahiihtäjille ja Sonkajärvellä kuntoportaat. Nuorten eräharrastusta tuettiin rahoittamalla hirviampumarata ja kuntien luontopolkuja ja retkikohteita perusparannettiin sekä tehtiin uusia laavuja.

Nämä hankkeet parantavat käyttäjien hyvinvointia, kohentavat kuntoa, tuovat positiivisia elämyksiä ja ovat siten tärkeitä terveyttä edistäviä kohteita. Samalla hankkeet ovat tärkeitä alueen veto- ja pitovoiman kannalta sekä matkailijoille hyviä käyntikohteita.

Ylä-Savon Golfseuralle on rahoitettu kaksi hanketta, joiden myötä kentän vieraspelaajien määrä on kasvanut merkittävästi (vuonna 2015 963 vieraspelikierrosta ja vuonna 2021 1478) ja erityisesti vieraspelaajien antama palaute on noussut positiivisemmaksi (vuonna 2020 NPS-luku 57/100 ja vuonna 2021 72/100).

Käynnissä oleva INTO-teemahanke on opintomatka-hanke ja matkalle vuonna 2021 uskaltautui jo muutama yhdistys. Osallistujien palaute on ollut todella positiivista: matkoilta on opittu uutta ja saatu ideoita omaan

toimintaan, yhteistyö vierailukohteen kanssa on käynnistynyt tai lujittunut ja matkalla ollut porukka on hitautunut hyvin yhteen.

Vaikuttavuustutkimus

Loppuvuodesta Pohjois-Savon Leader-ryhmät valmistelivat yhteistä vaikuttavuustutkimusta, mutta todettiin kuitenkin jokaisen tarvitsevan ryhmäkohtaisen tutkimuksen yhteisten tavoitteiden puuttuessa.

Vaikuttavuus on haastava asia, jota tulee kehittää seuraavalle ohjelmakaudelle. Veturin hallitus valitsi vaikuttavuustutkimuksen toteuttajaksi Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI Public Oy:n. Tutkimus toteutetaan kesäkuuhun 2022 mennessä.

Leader-toiminnan tavoitteet ja toteuma 2021

Tavoite	Mittari	Seuranta/vastuu	Toteuma
Oman tuotannon hanke, muu rahasto	1kpl	Strategiaryhmä/henkilöstö	2 kpl: Kokoontumistilojen selvitys Ylä-Savossa sekä nuorisoleaderin esiselvityshanke (ei muita rahastoja)
Painopisteiden toteuttaminen suunnitellusti, strategian laadukas loppuunsaattaminen	Täynnä mahdollisuuksia -strategian toteuttaminen.	Strategiaryhmä, henkilöstö	Nuorisopainopiste on toteutunut suunniteltua pienemmin → hallituksen linjaus: rahoitetaan vain nuorisopainopisteen hankkeita sekä elinkeinollisia hankkeita
Uusien hakijoiden määrä	10 uutta hakijaa	Vuosiseurantataulukko / hankeneuvoja ja tj	21 uutta hakijaa
Leader-strategian laatimisen 1. vaihe valmis	Strategiatyö	Strategiaryhmä, henkilöstö	Hakuvaiheen 1 hakemus palautettu 31.5.2021. Palaute saatu 11/22.

4 LEADER-RYHMÄ ALUEENSA KEHITTÄJÄNÄ – VERKOSTOITUMINEN JA EDUNVALVONTA

Vuosi 2021 vakiinnutti edellisenä vuonna omaksutut etäyhteyskäytännöt osaksi nykyaikaista työskentely- ja yhteydenpitokulttuuria. Etätapaamiset ja -tilaisuudet mahdollistivat entistä useampiin ja monipuolisempiin tilaisuuksiin ja työryhmiin osallistumisen. Etäyhteydellä järjestetyt rahoitusinfot saivat kiitosta ja nauhoitukset voitiin lähettää jälkikäteen niille, jotka eivät aikataulustyistä ennättäneet paikalle. Loppuvuodesta päästiin liivetapaamisiin asiakkaiden ja sidosryhmien pariin. Jäsenille ja sidosryhmille tarjottiin joulukuussa joulupuuro. Pohjois-Savon Leader-ryhmien kanssa aloitettiin strategianvalmisteluun liittyvät kumppanuuspöydät, joista ensimmäinen maa- ja metsätalousteemalla.

Aktivointitoimenpiteet

- Yhteistyökumppanitapaamisia oli 47, joista 5 uusia kumppaneita.
- Omia tilaisuuksia järjestettiin viisi ja osallistuttiin 18 muiden tahojen järjestämään tilaisuuteen.
- Osallistujamäärä omista tilaisuuksissa oli 134 hlöä.

Tärkeät sidosryhmätoimenpiteet

- Toiminnanjohtaja valtakunnallisessa Leader-jaostossa Pohjois- ja Etelä-Savon Leader-ryhmien edustajana
- Toiminnanjohtaja osallistui Ylä-Savon Osaamisen aika-työryhmätyöskentelyyn (Sitran koordinoima)
- Pohjois-Savon Leader-ryhmien tiivis yhteistyö: puheenjohtajatapaamiset, alueen hankkeista keskustelu, rahoitusinfot, yhteiset kumppanuuspöydät
- Varapuheenjohtajan ja toiminnanjohtajan osallistuminen Itä-Suomen kala-Leader-strategiatyöhön
- Liittyminen Pohjois-Savon Agri-Food-klusteriin (Savonia koordinoi)
- By lisalmi-brändityöryhmään osallistuminen
- Pohjois-Savon Kylät ry:n ja Pohjois-Savon Leader-ryhmien yhteiset Teamsit ja rahoitusinfo
- Alumnitoiminnan käynnistely

Viestintä

Viestinnässä tapahtui paljon, joista suurin ja työllistävin oli kotisivu-uudistus. Medianäkyvyyttä tuli hieman edellisvuotta vähemmän, mutta sen sijaan some-näkyvyys kasvoi merkittävästi. Kuntavaaleilla oli suuri merkitys uusien seuraajien saamiseksi kanaviin. Viestintää tehtiin jälleen monikanavaisesti ja tiivistettiin mm. radioyhteistyötä paikallisradion kanssa. Vuoden aikaa julkaisiin 4 Veturitiedotetta, joista kaksi paperisena ja 2 sähköisenä.

- Verkkosivu-uudistusta toteutettiin koko vuosi yhdessä tiedottajan ja Pohjois-Savon Leader-ryhmien kanssa. Palvelumuotoilusta vastasi Mainostoimisto Polku ja mukana prosessissa oli asiakkaita, hallituksen jäseniä, työntekijöitä ja sidosryhmäläisiä.
- Toteutettiin lyhyet videokoosteet Nuoriso-teemalla. Yhteensä 6 videota, joista Veturin alueelta Liikunta-seura Ote ry:n tanssi- ja parkoursali mukana.
- YLE Radio 1 *Mitä maksaa* -ohjelmaan toiminnanjohtaja pääsi kommentoimaan Ylä-Savon nousua EK:n kuntabarometrissa. Kuntabarometri arvioi yritysten tyytyväisyyttä kuntien yrityspalveluihin.

Veturitiedote 3/2021

Iisalmi Keitele Kiuruvesi Lapinlahti Pielavesi Sonkajärvi Vieremä

Kuva 4. Veturitiedote ilmestyi 4 kertaa vuoden 2021 aikana.

- Alkuvuodesta kampanjoitiin aktiivisesti KoSe-hankkeesta eri viestintäkanavissa. Paikallislehtiin ja Radio Sandelsiin ostettiin maksettua mainontaa. Toiminnanjohtaja ja hanketyöntekijä olivat myös

radiolähetyksessä kertomassa hankkeesta. Myös Facebookissa oli maksettua mainontaa.

- Syksyn aikana HighwaySavon tiedottaja koulutti Leader-henkilöstöä verkkotekstien tuottamiseen ja saavutettavuuden huomioimiseen
- Joulukuussa vuoden Leader-palkinnon saaneet yritys, hanke ja henkilö saivat runsaasti media- ja somenäkyvyyttä eri kanavissa.
- Läpi vuoden HighwaySavo-hankkeen tiedottaja on osallistunut maaseutuverkoston ja viestintäverkoston webinaareihin, koulutuksiin sekä muihin tapahtumiin, tuoden viestiä ja ideoita Ledereiden paikallisesti hyödynnettäväksi. Valtakunnallisiin kampanjoihin on tuotettu oman alueen Leader-ryhmän kärki, jolloin viesti on ollut helpompi saada näkyviin paikallismedioissa.
- Pohjois-Savon Leader-ryhmät ovat saaneet näkyvyyttä myös valtakunnallisesti mm. maaseutu.fi-sivuston juttuina ja somekanavien postauksina. Myös Ylä-Savon Veturin alueen Leader-rahoitetut kohteet ovat näkyvästi mukana Tee se Suomessa-matkailusivustolla.
- Vuoden 2021 aikana julkaistiin vähintään 104 mediajulkaisua Ylä-Savon Leader-toiminnasta.
- Vuoden 2021 lopussa Facebookissa oli 732 seuraajaa ja Instagramissa 397.

Sidosryhmäkysely ja haastattelut

Sidosryhmäkysely toteutettiin omana työnä selvittämään yhteistyön toimivuutta ja tarpeita verkosto- ja laatutyön kehittämiseksi. Sisältö kohdennettiin eri toimijaryhmille mahdollisimman laajan näkemyksen saamiseksi. Vastauksia saatiin 50 kpl. Syvähaastattelut tehtiin 14 toimijalle.

Sähköisen kyselyn mukaan yhteistyö Veturin kanssa on pääosin joko vakiintunutta ja tiivistä tai satunnaista 84 %:lla vastanneista. Veturi tunnetaan paikallisen toiminnan kehittäjänä, yhteisöllisyyden lisääjänä, verkottajana, toimintaedellytysten parantajana sekä rahoituksen mahdollistajana. Yhteistyöltä odotetaan verkostojen laajenemista sekä uuden osaamisen syntymistä.

Veturilta toivottiin edelleen yrittäjien rinnalla kulkevista, toimijoiden tukemista ja neuvonnan lisäämistä. Tiedottamisen lisääminen, ajantasaisuus ja kohdentaminen esimerkein nähtiin tärkeänä. Yhteistyöhön Veturin kanssa ollaan erittäin tyytyväisiä. Haastattelujen perusteella voidaan todeta Veturin löytäneen paikkansa yläsavolaisessa aluekehittämisessä.

Oppilaitosyhteistyö

Nuorten Unelmieni Ylä-Savo 2030 Veturi toteutti Unelmieni Ylä-Savo kirjoitus- ja videokilpailun, jossa

aktivoitiin lukion 2.- ja yläkoulun 9.-luokkalaisia kirjoittamaan tai videoimaan aiheesta. Kilpailussa tehtiin tiivistä yhteistyötä oppilaitosten kanssa. Kiuruveden lukio hyödynsi työtä yo-kirjoitusten harjoitustehtävänä. Kilpailun tavoitteena oli koota ja nostaa esiin nuorten ideoita hyvästä paikasta asua ja elää.

Tuotoksia saatiin 54kpl, joista videoita 3 ja kirjoituksia 51. Kilpailutöissä nuoret olivat pohtineet aihetta monipuolisesti. Nuoret löysivät hyviä asioita läheltä jo nyt ja

tulevaisuudessa nähdään mahdollisuuksia toteuttaa monenlaisia toiveita. Kilpailutöitä hyödynnetään Veturin strategiassa sekä nuoriso-Leaderia suunniteltaessa.

Kilpailu toteutettiin yhdessä paikallislehtien kanssa; raati koostui Veturin työntekijöistä ja hallituksen jäsenistä sekä paikallislehtien toimittajista. Useat paikallislehdet julkaisivat näkyvät lehtijutut kirjoituskilpailusta ja osa julkaisi nuorten kirjoituksia.

Verkostoituminen ja edunvalvonta tavoitteet ja toteuma 2021

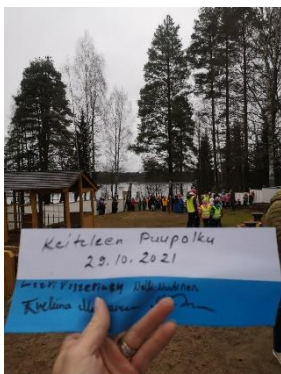
Tavoite	Mittari	Seuranta/ vastuu	Toteuma
Veturin oma verkostoanalyysimalli valmis keväät 2021	Verkostoanalyysi	Hallituksen ja strategiaryhmän kokoukset/ strategiaryhmä ja henkilöstö	Verkostoanalyysin täydennys
Yhteistyön tiivistäminen ja yhteistyöstä sopiminen	Oppilaitosyhteistyö	Kokoukset, strategiaryhmä ja henkilöstö	Liittyminen Agri Food -klusteriin (Savonian koordinoima), nuorten kirjoituskilpailu

Kuva 5. Patio Group Oy:n yrittäjät Antti Mähönen ja Ville Kokkonen esittelivät tuotantotiloja, joihin Veturin hallitus tutustui 9.9.2021.

Kuva 6. Sonkajärven Rutakon Rappusten avajaisissa oli tunnelmaa ja sää suosi. Vasemmalla kunnanjohtaja Simo Mäkinen ja oikealla hiihtolegenda Eljas Koistinen.

Kuva 7. Keiteleen Puupolun avajaiset. Veturi on rahoittanut puupolkua kahdesta eri hankkeesta.

5 TULOSLASKELMA

Tuloslaskelma (EUR)	01.01.2021	01.01.2020
	31.12.2021	31.12.2020
Varsinainen toiminta		
Yhdistystoiminta tuotot	229 205.90	158 750.98
Yhdistystoiminta kulut		
Henkilöstökulut	-166 091.74	-123 365.45
Poistot	-1 358.50	---
Yhdistystoiminta kulut	-167 450.24	-123 365.45
Yhdistystoiminta tuottojäämä	61 755.66	35 385.53
Matkakulut kulut	-7 672.03	-6 930.28
Matkakulut kulujäämä	-7 672.03	-6 930.28
Toimistokulut kulut	-11 271.60	-9 881.61
Toimistokulut kulujäämä	-11 271.60	-9 881.61
Käyttö- ja ylläpitokulut	-44 012.91	-40 218.06
Käyttö- ja ylläpitokulujäämä	-44 012.91	-40 218.06
Varsinainen toiminta	-1 200.88	-21 644.42
Tuottojäämä	-1 200.88	-21 644.42
Varainhankinta		
Tuotot	2 950.00	3 110.00
Varainhankinta	2 950.00	3 110.00
Tuottojäämä	1 749.12	-18 534.42
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot	100.17	559.42
Kulut	---	-40.41
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	100.17	519.01
Tuottojäämä	1 849.29	-18 015.41
Tilikauden tulos	1 849.29	-18 015.41
Välittömät verot	---	-1.08
Tilikauden ylijäämä	1 849.29	-18 016.49

6 TASE VASTAAVAA

Tase vastaavaa (EUR)		
	31.12.2021	31.12.2020
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	4 075.50	---
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	4 075.50	---
Pysyvät vastaavat yhteensä	4 075.50	---
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Siirtosaamiset	181 567.17	145 798.26
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	181 567.17	145 798.26
Rahat ja pankkisaamiset	402 771.42	400 540.84
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	600 498.48	546 339.10
Tase vastaavaa	588 414.09	546 339.10

7 TASE VASTATTAVAA

Tase vastattavaa (EUR)		
	31.12.2021	31.12.2020
Oma pääoma		
Muut rahastot		
Muut rahastot	260.00	1 260.00
Muut rahastot yhteensä	260.00	1 260.00
Toimintapääomat		
Edellisten tilikausien ylijäämä	9 972.54	27 989.03
Toimintapääomat yhteensä	9 972.54	27 989.03
Tilikauden ylijäämä	1 849.29	-18 016.49
Oma pääoma yhteensä	12 081.83	11 232.54
Vieras pääoma		
Lyhytaikaiset velat		
Saadut ennakot	548 223.11	511 704.16
Ostovelat	10 552.67	6 136.98
Muut velat	3 981.99	3 578.91
Siirtovelat	13 574.49	13 686.51
Lyhytaikaiset velat yhteensä	576 332.26	535 106.56
Vieras pääoma yhteensä	576 332.26	535 106.56
Tase vastattavaa	588 414.09	546 339.10

8 LIITETIEDOT

Liitetiedot (EUR)

1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätös on laadittu pien- ja mikroyrityasetuksen 1 luvun 1§:n sekä 2 ja 3 luvun pienyrityssääntöjä käyttäen (PMA1.1.5.1)

2. Tuloslaskelman liitetiedot

Liitetiedot henkilöstöstä ja toimielinten jäsenistä	2021	2020
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	139 815.99	105 370.98
Eläkekulut	23 271.12	15 558.72
Muut henkilösivukulut	3 004.63	2 435.75
Henkilöstökulut	166 091.74	123 365.45
Henkilöstö keskimäärin		
Työntekijät	3,5	2,5

3. Taseen liitetiedot

Oman pääoman muutokset	31.12.2021	31.12.2020
Oma pääoma		
Muut rahastot		
Tilikauden alkusaldo	1 260.00	1 260.00
Lisäykset tilikaudella	-1 000.00	---
Muut rahastot	260.00	1 260.00
Edellisten tilikausien ylijäämä		
Tilikauden alkusaldo	9 972.54	27 989.03
Edellisten tilikausien ylijäämä	9 972.54	27 989.03
Tilikauden ylijäämä	1 849.29	-18 016.49
Oma pääoma	12 081.83	11 232.54

9 LUETTELO KIRJANPIDOISTA JA AINEISTOISTA

- Verolaskelmat sähköisesti tallennettuna Maestron konesalissa
- Päiväkirjat sähköisesti tallennettuna Maestron konesalissa
- Pääkirjat sähköisesti tallennettuna Maestron konesalissa
- Tuloslaskelmat ja taseet sähköisesti tallennettuna Maestron konesalissa
- Tasekirja erikseen sidottuna

Tasekirja (KPL 3:8.1 §) on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä (KPL 2:10.1 §). Päivä- ja pääkirjat säilytettävä 10 vuotta tilikauden päättymisestä. Tilikauden kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään 6 vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana tilikausi on päättynyt (KPL 2:10.2 §).

Kirjanpidossa käytetyt tositelajit:

- 1 = Kassatositteet 1 - 3 paperitositteina
- 2 = Pankkitositteet 1 - 326 paperitositteina
- 3 = Ostolaskut 1 - 149 sähköisessä muodossa
- 4 = Myyntilaskut 1 - 3 paperitositteina
- 5 = Palkkalaskenta 1 - 98 paperitositteina
- 6 = Kuitit 1 - 50 sähköisessä muodossa
- 8 = Verolaskelmat/Poistot sähköisessä muodossa
- 9 = Muistiotositteet 1 - 19 paperitositteina

10 ALLEKIRJOITUKSET

Tilinpäätöksen allekirjoitus

lissalnessa 24. päivänä maaliskuuta 2022

_____
Gyn Heikkinen
Taru Rajaniemi
Hel-Pekka Heikkinen
Päivi Kaanana
Eino Pinnari
Mina R
Anni Linn

Tilintarkastusmerkintä

Tarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

lissalnessa 20 päivänä HUHTI kuuta 20 22

ABO AUDIATOR OY

Pentti Tanskanen HTM/HTT

HT, JHT